

Ned. Vereniging Omwonenden Windenergie

R.L. Rietveld - directeur
Greveling 8
9654 PT Annerveenschekanaal
www.nlvow.nl
+31 646375095

De Minister van Economische Zaken
Zijne Excellentie de Heer H. Kamp
Postbus 20401
2500 EC Den Haag

Annerveenschekanaal, 27 maart 2014

Onderwerp: Betrekken omwonenden bij besluitvorming windenergie op land

Zeer geachte heer Kamp,

Namens de NLVOW wil ik een beroep op u doen voor het betrekken van omwonenden bij het proces rond de realisatie van de doelstelling voor windenergie op land.

Onder aan dit schrijven vind u delen van de mail die recentelijk door onze voorzitter, prof. dr. A.W. Koers, is verstuurd naar mr. E.J. De Vries, Directeur Generaal Energie en Duurzaamheid. Hierin wordt een appel gedaan op de Rijksoverheid om bij het proces tot het realiseren van de doelstelling van 6000MW op land aan windenergie de bewoners beter te betrekken. Er is op veel plaatsen, soms na vaak stevig verzet, door de regionale en lokale overheden met veel moeite gebouwd aan vertrouwen met de inwoners van gebieden waar windparken in ontwikkeling zijn en dit heeft vaak geleid tot dialoog, acceptatie en soms zelfs samenwerking.

Wij hebben echter moeten constateren dat bij projecten en initiatieven onder de coördinatie van EZ, de omwonenden en andere belanghebbende uit het gebied vrijwel altijd worden geweerd uit alle vormen van overleg. Zoals terecht opgemerkt door prof. Koers zal dit het proces niet verbeteren en juist leiden tot een verdere polarisatie met alle gevolgen van dien. Het verbaast mij hogelijk, dat in een periode waar de politiek de mond vol heeft van maatschappelijke participatie, die participatie op welhaast systematische wijze tegengewerkt lijkt te worden op het gebied van het realiseren van windenergie op land maar, zeker als het gaat om procesparticipatie, dat wil zeggen in de besluitvorming.

Dit gebrek aan het betrekken van omwonenden zien wij op tal van fronten zoals: het SER energie akkoord; de gedragscode windenergie (NMF samen met NWEA); het Afstemmingsoverleg Energie akkoord; en de regie- of sturgroepen inzake RCR projecten.

Als NLVOW stellen wij de huidige doelstelling van windenergie niet ter discussie, deze is immers via democratische weg vastgesteld. Wij streven er echter wel naar om deze doelstelling op een dusdanige manier te realiseren dat er voldoende rekening gehouden wordt met de belangen van omwonenden. Ook willen wij werken aan acceptatie doordat er vertrouwen is in het proces en in nut en noodzaak van windenergie. In dit streven ervaren wij echter weinig steun vanuit de Rijksoverheid, inclusief uw ministerie.

Ned. Vereniging Omwonenden Windenergie

R.L. Rietveld - directeur
Greveling 8
9654 PT Annerveenschekanaal
www.nlvow.nl
+31 646375095

Als eerste stap vraagt de NLVOW u in gebieden waar nu onder regie van uw ministerie gewerkt wordt aan een inpassingsplan voor de realisatie van windparken, in de regie- of stuurgroep naast vertegenwoordiging vanuit de windbranche (economisch) en het lokale/regionale bestuur, ook een vertegenwoordiging van de omwonenden (maatschappelijk) te laten deelnemen. Tevens wil ik u verzoeken u in te zetten voor vertegenwoordiging vanuit omwonenden in het afstemmingsoverleg WOL en in het proces voor het realiseren van een gedragscode.

Daarnaast wil de NLVOW steun uitspreken voor het tot stand komen van een Kennisplatform Windenergie. Een dergelijk platform is essentieel voor acceptatie door omwonenden mits de onafhankelijkheid van het platform boven elke twijfel is verheven. Ook hier is vertegenwoordiging van omwonende een essentiële voorwaarde voor vertrouwen bij omwonenden.

Ik hoop dat ik u heb kunnen overtuigen dat de NLVOW zich constructief wil opstellen en dat u hierin voldoende aanleiding ziet om aan onze verzoeken tegemoet te komen.

Hoogachtend

Rob Rietveld
Directeur NLVOW

.cc

- Woordvoerders energie 2de kamer fracties
- SER energie akkoord t.a.v. dhr. Nijpels
- IPO t.a.v. dhr. M. van der Gaag
- NMF t.a.v. dhr. H. v.d. Werf en dhr. S. v.d. Velde

Citaten uit de mail van dhr. A.W. Koers (vz. NLVOW) aan dhr. E.J. de Vries (min. EZ) over de positie van de NLVOW:

"Persoonlijk ben ik niet overtuigd van de klimaatvoordelen van windenergie, maar het debat daarover moeten anderen maar voeren. Wat voor mij telt is dat Nederland zich in de EU verplicht heeft tot die 14% energie uit hernieuwbare bronnen en dat die verplichting via democratische besluitvorming is omgezet naar het doel van 6000 MW windenergie op land in 2020. In een democratie moet je strijden voor het eigen standpunt, maar ook accepteren dat er op een bepaald moment een besluit is genomen. Dan rest enkel nog de vraag hoe dat besluit het beste kan worden uitgevoerd."

"Geen nut en noodzaak discussies, geen discussies over die 6000 MW in 2020, maar opkomen voor de belangen van omwonenden. Niet als actiegroep die het laat bij "nee" zeggen, maar concrete belangenbehartiging in relatie tot initiatieven en projecten en in relatie tot provinciale en landelijke beleidsinitiatieven. Dat eerste lukt beter dan het tweede. Het blijkt zeer lastig te zijn om bij overheden aan tafel te komen teneinde – zeker: vanuit onze optiek, maar ook constructief – mee te doen aan allerlei vormen van overleg. Zoals het Afstemmingsoverleg over het Energieakkoord voor Duurzame Groei waar wel de NWEA en Eneco aan tafel zitten, maar geen vertegenwoordiging namens burgers/omwonenden - of dat nu de NLVOW is of een ander gezelschap. Idem in het overleg over een Gedragscode voor het ontwikkelen van windenergie-projecten: de NWEA werkt er aan met natuur- en milieuorganisaties, maar er is geen participatie vanuit de groep waar het in die code om gaat: burgers/omwonenden. Of neem - op lokaal niveau - de stuurgroepen voor de grote RCR projecten: overheden, ondernemers, soms natuur- en milieuorganisaties, maar nooit burgers/omwonenden."

"Ik ben er van overtuigd dat het stelselmatig uitsluiten van burgerparticipatie in beleids- en besluitvormingsprocessen een negatieve impact zal hebben op de realisatie van de ambities met windenergie op land. Als die uitsluiting zich door zou zetten, voorzie ik een verharding van standpunten, kan de NLVOW worden opgedoekt want veel te redelijk - en kan ik dus opnieuw met pensioen - maar halen we die 6000 MW nooit. Tenzij de overheid bereid is de zwaarste middelen in te zetten."

"Wie neemt in Den Haag het initiatief om het anders te doen? Stel top down heldere eisen en geef duidelijke spelregels mee - en geef daarna maatschappelijke stakeholders een kans het onderling te regelen. Niet alleen beter voor de relatie overheid-burgers, maar ook meer kans op succes. Zie het WRR-rapport "Vertrouwen in burgers"."